

Микола Олійник

Фонди повітвиконкомів рад робітничих, селянських і червоноармійських депутатів Поділля та Південно-Східної Волині як джерело з історії становлення правоохоронних органів.

Відновлення державної незалежності України, відмова від вузько-класового підходу дозволили активізувати дослідження раніше закритих для істориків тем. Зокрема, історії правоохоронних органів як в Україні, так і в регіонах. Вповні це стосується й вивчення регіональних аспектів становлення правоохоронних органів Поділля та Південно-Східної Волині. При цьому суттєво розширилась джерельна база досліджень за рахунок введення в науковий обіг матеріалів фондів державних архівів. Однією з перших спроб залучення матеріалів цих фондів стала колективна праця з історії міліції Хмельниччини [1].

Проте, узагальнюючі роботи з проблем джерелознавства історії становлення правоохоронних органів у зазначеному регіоні на сьогодні відсутні. Саме тому автор, не претендуючи на всеохоплюючий підхід, обрав темою даної статті джерелознавчий аналіз матеріалів фондів повітвиконкомів рад робітничих, селянських і червоноармійських депутатів Поділля та Південно-Східної Волині як джерело з історії становлення правоохоронних органів. Вибір ареалу дослідження зумовлений специфікою прикордонного краю. Предмет дослідження обрано через його практично повну недослідженість.

В статті аналізуються доповіді різних посадових осіб і органів влади, штати міліції, рапорти керівників різних рівнів, циркуляри та протоколи повітвиконкомів, а також спільних засідань повіткомів КП(б)У й повітвиконкомів, волвиконкомів, сільських сходів, війсьповітнарад, їх телефонограми. Зазначимо, що ознайомлення з даним корпусом документів дозволяє зробити висновок про вкрай низький освітній рівень авторів даних документів. Винятком є досить грамотно написані протоколи засідань повітвиконкомів (вони писались у спеціально виданих для цієї мети розлінованих книгах), що свідчить про певний рівень грамотності секретарів виконкомів. Проте, необхідно зазначити, що абсолютна більшість документів датованих 1921-1923 роками була виконана російською мовою, а точніше суржиком.

Значний масив документів, що стосуються зазначеної проблеми, складають різноманітні доповідні записки, витяги з протоколів повітвиконкомів тощо в яких під різними ракурсами піднімаються

питання штатів міліції. Першим таким документом виявленим у ході евристичної роботи є “Штати Новоушицького повітового кримінального розшукового відділу повітової міліції, затверджені президією повітвиконкому 4-го квітня 1921 року, протокол №8” [7, 101.] (Додаток А). Ними передбачалось запровадження 80 штатних одиниць. Зокрема, крім начальника та його заступника – посади журналіста й фотографа, що на мою думку свідчить про те значення, яке вже тоді надавалось питанням зв’язків з громадськістю та документування злочинів. Крім того, необхідно звернути увагу на той факт, що оскільки територія повітів була досить значною, а відтак могли виникати труднощі при розкритті злочинів та у веденні оперативної роботи, то з метою недопущення цього в Новоушицькому повіті (як і в інших) було створено вісім міліційних районів зі своїми завідувачами та агентами кримінального розшуку першого, другого та третього розрядів [7, 101.].

Ще більш інформативним є рапорт начальника Кам’янецької повітової радянської міліції Кам’янецького повітвиконкому від 21 січня 1922 року в якому він доповідає завідувачу відділом управління даного виконкому про нові штати міліції. Вони передбачали наявність стрілецької роти з важким кулеметним взводом і кавалерійським загonom загальною чисельністю 236 осіб [3, 38] (Додаток Б). Збільшення штатів обґрунтовувалось потребою боротьби з бандитизмом і дезертирством [3, 38]. Відтак цілком логічним є запитання про рівень сприйняття місцевим населенням “народної” радянської влади, а саме так позиціонували свою владу більшовики.

Ця інформація, з деталізацією по районних центрах, доповнюється протоколом №4 засідання Новоушицької повітової військової наради від 24 січня 1922 року. Розглянувши питання “Про міліцію” воно ухвалило вже до 5 лютого 1922 р. збільшити штат міліції загалом до 270 бійців, з них – 180 штиків і 90 шабель [6, 240] (Додаток В). Крім збільшення чисельності штатних міліційних підрозділів, з метою посилення боротьби з ворогами радянської влади організовувались “летючі” кінні загани, про що свідчить протокол №11 від 12 квітня 1922 року Новоушицької повітвоєннаради [7, 248зв.]

Паралельно зі змінами в міліції відбувалась реорганізація й у правонаступника Надзвичайної комісії – Державному політичному управлінні яке в повітах мало назву політичне бюро (політбюро). Як не дивно, свідчення про це містяться не у засекречених фондах спецслужб, а у доступному фонді Новоушицького повітвиконкому, правда в фондах інших повітвиконкомів такої інформації автор не виявив. Мова йде про витяг з доповіді уповноваженого подільського відділу ДПУ Новоушицького повіту про діяльність політбюро за липень 1922 року. В

ній зазначалось, що замість груп по різних галузях злочинів, які були раніше, створювались чотири відділення. При цьому досить чітко було розмежовано між ними функції: перший відділ мав обслуговувати частини Червоної Армії та військові установи; другий – відповідав за боротьбу з антирадянськими партіями та угрупованнями; третій – за боротьбу з контрреволюцією, бандитизмом...духовенством; четвертий – за агентурно-розвідувальний апарат і апарат інформаторів, а також за технічну роботу [8, 166] (Додаток Д).

Характерно, що при формуванні штатів правоохоронних органів органи місцевої влади дозволяли собі виходити за межі прямих службових обов'язків цих органів. Так, Новоушицька повітвенна рада, затверджуючи на своєму засіданні в квітні 1922 року штат особливого загону ДПУ, ухвалила: “Запропонувати командирі загону звернути головну увагу на команду музики, щоб останні вивчили революційні марші” [6, 251зв.].

Серйозною проблемою для влади був якісний склад правоохоронних органів. Так, за неявку на службу 20 січня десятих міліціонерів і п'ятих співробітників карного розшуку, тобто на другий день після святкування Святого Водохреща, президія Новоушицького повітвиконкому піддала їх арешту на дві доби з несенням службових обов'язків [6, 31зв.-32]. Не менш промовисті факти містить доповідь про роботу Новоушицької міліції за травень 1922 року. В ній приведено данні про адмінстягнення, накладенні на міліціонерів і наводиться перелік підстав для адміністративного арешту: за самовільне залишення місця служби – шість випадків; за порушення статуту внутрішньої служби – два; за невиконана наказів – чотири; за халатне ставлення до служби і навіть за незнання обов'язків командира взводу – по одному [8, 23].

Не відставали від міліціонерів і чекісти. Так, в цілком таємному бюлетені №54 четвертого відділення Політбюро по Кам'янецькому повіту повідомлялось, що взвод чисельністю 23 червоноармійці не обслуговує кордон, а робить самовільні напади на села, грабує, затримує контрабанду і ділить її між бійцями [3, 62]. Про ще більш брутальну поведінку чекістів-прикордонників повідомляв першого листопада 1922 року голова Балинського волвиконкому телефонограмою голову Кам'янецького повітвиконкому, штаб повітдільниці прикордонників та ДПУ. Це свідчення про поведінку фактично окупаційних сил, які з допомогою примусу споюють керівників місцевої влади, збиткуються з місцевих чиновників, на їх очах гвалтують і калічать мирних людей. Але особливо страшним є навіть не ці злочини, а висновки голови волвиконкому, який бідкається, що такі дії зривають продовольчу кампанію [3, 148-149] (Додаток Е).

Якщо рядові міліціонери та чекісти просто бучно святкували заборонені радянською владою релігійні свята, нехтували своїми обов'язками або перетворювались фактично на бандитів, то керівні кадри активно освоювали далеко не пролетарське заняття – торгівлю. Масштаб цього явища серйозно стурбував відділ управління Подільського губвиконкому, який 22 січня 1922 року розіслав у повіти циркуляр №38 із рекомендацією утриматись від надання дозволів на право торгівлі дружинам і членам сімей співробітників міліції [2, 3] (Додаток Ж). Мимоволі напрошуються аналогії з днем сьогоднішнім.

Унікальним документом, який дозволяє об'єктивно оцінювати стан міліції є “Відомість про склад міліції Новоушицького повітвиконкому на 1.06.1922г.” [8, 23] (Додаток З). З неї постає жаклива картина – лише 40% міліціонерів мали форму, жоден не отримував жалування в строк, лише 30% вважались надійними для влади... [8, 23]. Ще сумніша картина постає з доповіді призначеного в серпні 1922 року начальника Новоушицької міліції Старостіна (Додаток К) Оцінюючи стан прийнятого господарства, він зазначав, що приміщення міліції не витримує жодної критики: брудне, дах протікає, казарма потребує ремонту, конюшні тісні й брудні, діловодство перебуває в занедбаному хаотичному стані, кінні міліціонери в переважній більшості не знайомі з елементарними правилами їзди та догляду за кіньми. Міліція загалом, на його думку, вкрай дезорганізована, а карний розшук взагалі поводить себе як окреме відомство і майже бездіяльний [8, 28-28зв.].

Аналізовані документи свідчать, що місцева влада всіляко намагалася надавати правоохоронним органам всебічну матеріальну допомогу. Зокрема, практикувалась конфіскація коней у спекулянтів для потреб міліції [4, 6,13], видача міліції муки, жирів і м'яса [6, 247зв.], грошей та сукна на форму для співробітників політбюро [5, 24,51]. Крім того, ухвалювались спеціальні рішення, спрямовані на виплату жалування співробітникам ДПУ та на оплату секретної оперативної роботи, безкоштовного виділення дров, сіна та кількох десятин лісу для паші коням [6, 220-220зв.]

Особливо масштабна робота по допомозі проводилась під час проведення “тижня червоного міліціонера”. Згадка по такий захід міститься в матеріалах усіх повітвиконкомів. Але лише протоколи засідання Романівського волвиконкому Полонського повіту розкривають механізм проведення цих тижнів (додаток Л і М). В їх рамках не лише вживались заходи по зміцненню матеріальної бази міліції, а й організовувались загони сільських караульних [9, 35, 46зв.-47]

Проте що ні музики, ні постійна допомога з боку влади не дуже допомагала свідчить протокол №10 від 24 січня 1923 року засідання

Красносільського волвиконкому Полонської волості. На ньому, після розгляду скарг громадян на вчинення насилля волнаглядцем та всією міліцією, ухвалили: “Просити Повітвиконком Красносільського волнаглядча тов. Яновського зі всією міліцією відкликати в розпорядження Повітміліції й дозволити Волвиконкому організувати волміліцію на розсуд Волвиконкому з незаможних селян. Всі матеріали по безчинствах, творимих волміліцією направити в Повітвиконком” [9, 93].

Таким чином, аналіз матеріалів та документів фондів повітвиконкомів Поділля та Південно-Східної Волині неспростовно доводить, що радянська влада з перших кроків по створенню правоохоронних органів у регіоні керувалась виключно класовими підходами та інтересами. Захист власне правопорядку розглядався як важлива, але наступна мета. Об’єктивне вивчення всіх сторін історії становлення та розвитку правоохоронних органів у радянський час, яке базуватиметься зокрема і на матеріалах фондів повітвиконкомів потребує окремого дослідження.

1. Честь. Справедливість. Закон. Сторінки історії та сьогодення / В. Гаврилук (шеф редактор), В. Семенюк (редактор), В. Коверзюк, І. Проник, Ю. Гринь та ін. – Хмельницький, ТОВ “Поліграфіст”, 2006. – 166 с.;

2. Державний архів Хмельницької області – ФР.336 – Оп.1, – Спр. 81;

3. Там само – Оп. 3, – Спр.6;

4. Там само – ФР. – 1010, – Оп.1, – Спр.6

5. Там само – Спр. 15;

6. Там само – Спр. 19;

7. Там само – Спр. 112;

8. Там само – Спр. 351;

9. Там само – ФР. – 1386, – Оп.1, – Спр.12.

ДОДАТКИ*

Додаток А

Штаты

**Ново-Ушицкого Уголовного Розыска Отделения Уездной милиции,
утвержденных президиумом Уисполкома лт 4-го Апреля 1921 года
протокол №8**

1. Начальник Уездного Уголовного розыска 1
2. Помощник начальника 1
3. Делопроизводитель 1 разряда 1
4. Делопроизводитель 2 – " – 1
5. Машинистка 1
6. Журналист 1
7. Контрщиков 2
8. Зав. Столом привода и антрометрией 1
9. Фотограф 1
10. Зав. хозяйственной частью
кладовой и казной 1
11. Дрессировщик собак 1
12. Проводников собак 1
13. Разсылных 1
14. Сторожей 1
15. Заведующих районами 8
16. Агентов I-го разряда 19
17. Агентов II-го разряда 19
18. Агентов III-го разряда 19

ПРИМЕЧАНИЕ: Агенты распределены по одному каждого разряда на каждую волость и на г.г. Н-Ушицу Ст. – Ушицу, Вербовец и Дунаевцы.

Начальник Ушицкого Уездного Уголовного Розыска /подпись/
Делопроизводитель Н. Хмеленкова
ФР. – 1010, – Оп.1, – Спр.112, – Арк. 101.

Додаток Б

У.С.С.Р.
21 января 1922 г.
№ 290
г. Каменец-Под

Т. Заведующему отделом
Управления
Начальник Камуездсовмилиции
Каменецкого У. Исполкома

* Додатки подаються мовою та орфографією оригіналу.

РАПОРТ

Согласно новых штатов, при Каменецкой Совмилиции положена Пешая Стрелковая рота с тяжелым пулементным взводом и кавалерийским отрядом по борьбе с бандитизмом и дезертирством, в числе 236 человек, которой необходимо расквартироваться, сосредоточив в одно помещение в г. Каменце.

Единственным годным и удобным помещением является здание бывш. Казначейства.

В виду больших заданий, возложенных на формирование отряда, который уже имеет людей в полном составе – 236 человек и в виду того, что эта работа должна нести караульную службу в городе, взамен милиционеров от районов, прошу распоряжения об оказании срочного содействия о представлении для роты здания бывш. Казначейства, так как расселение роты является отсутствием дисциплины и не дает возможности поставить в боевой вид и выполнить возложенные на нее задания.

Начсовмилиии

Підпис

Начхоз

Підпис

Делопроизводитель

Підпис

ФР. – 336, – Оп.3, – Спр. 6, – Арк.38-38зв.

Додаток В

Протокол №4 заседания Ново-Ушицкаго Увоенсовещания от 24 января 1922 г.

3. О Милиции Начальнику Милиции поручить до 5 февраля (док. тов. Лобанцов). увеличить штат милиции в г. Новой-Ушице до 100 штыков и 50 сабель, Дунаевцах до 30 штыков и 10 сабель, Воньковцах до 30 штыков и 10 сабель, Мурованных Куриловцах до 10 штыков и 10 сабель и Старой Ушице до 10 штыков и 10 сабель. Начальнику Гарнизона возстановить охрану города и постановку в городе ночных патрулей на должную высоту, собирать рапорты у караульных начальников и ежедневно рапортом доносить Увоенсовещанию о состоянии постов.

ФР. – 1010, – Оп.1, – Спр.19, – Арк.240

ВЫПИСКА из ДОКЛАДА Г.П.У.

**Уполподгуботдела ГПУ Ново-Ушицкого уезда о деятельности
за июль месяц 1922 года**

1/ Реорганизация Полит Бюро фактически происходила в средних числах июля, когда и были получены соответствующие инструкции с Центра по проведению реорганизации, вместо существующих ранее групп по различным отраслям преступлений, ныне сформированы 4 отделения, совокупающие в своей работе следующие роды преступления.

Функции в 1 отд. входят: Обслуживание частей Красной Армии и Воинских учреждений.

2 отд.: Борьба с Антисоветскими партиями как то: Эс-эрами, Эс-деками, укопистами, существующими Антисоветскими группировками.

3 отд.: Борьба с Контр-революцией, бандитизмом, шпионажем, контрабандой, переход границы и группировкой духовенства.

4 отд.: Совокупляет агентурно-разведывательный и осведомительный аппараты, кроме того выполняют работу чисто техническую по обслуживанию других отделений. Настоящая структура аппарата Г П У безусловно оздоровит работу и при наличии хорошаго по своему качеству штата, аппарат Госполитуправлений можно будет создать гибким и безусловно отвечающим своему важному Государственному назначению.

2/ За отчетный реорганизационный месяц велась исключительно текущая агентурная разработка дел, активных массовых операций не было произведено никаких.

3/ В борьбе с появившимся в уезде бандитизмом Г П У Ново-Ушицкого принимает активное участие во всех отношениях. К данной работе, каковая считается ударной и находится в периоде организации /усиления/ т.к. до принятия мною, таковой находится в состоянии малосильного, как в количественном и качественном отношениях. Проводится ряд организационных мероприятий, можно отметить что виды на работоспособность падает. Работа прямого назначения агентразведывательного аппарата производится по мере его налаживания – укрепления.

4/ С уисполкомом и его отделами за отчетный период времени никаких разногласий-конфликтов не было. Работа протекала нормально. Взаимоотношение хорошее.

Уполподгуботдела Г П У

Подпись

ФР. – 1010, – Оп.1, – Спр.351, – Арк.166.

Телефонограмма № 38
Предуисполкома т. Буценко
штабуездучастка и Г.П.У.

Доводу до Вашего сведения что 31го октября в 12 часов дня Пограничный отряд 1го Кавескадрона 1-го взвода стоящий в м. Дунаевцы ехали из границы и первым делом все пьяные до основания, комвзвод со своими двумя подчиненными заехали в Волисполком и поставили на стол бутылку спирту и заставили меня предволисполкома т. Киселева выпить и секретаря комячейки т. Мостового где мы вынуждены были выпить после чего таковые направились в м. Дунаевцы, где сейчас же по дороге в м. Балин встретили зав. Райналогбюра т. Сошникова и завконта т. Гоника где командовали им стой бляди давай обменимся документами и один из отряда в красной фуражке в красных штанах и два золотых зуба поймал одну женщину или барешню которой личность еще не выяснена и под помещением господар. Союз изнасиловал в присутствии т.т. Сотникова и Гоника и т. Лайпера после чего уехали дальше где по дороге выезжая из Балина под лесом Залесецким они встретили крестьян с. Воробеевка Рыхновецкой волости Мельника Григорья и Авксентия Никиту и еще несколько подвод везущих продналог и выше указанный в красной фуражке и штанах золотыми зубами шашкой порубил все мешки и порасыпал зерно и шашкой разрубил голову одной лошади и одной женщине Анастасии Березюк сказал что она жидовка и разрубил ей плечо и еще нискольким граж. порубили голову и плечи, причем совокупаю что выше указанный отряд неоднократно проделывая таковые темные дела и каждый раз проводя контрабанду под стражей в м. Дунаевцы со спекулянтами при чем прошу Вашего распоряжения об аресте таковых, как таковые подрывают продовольственную кампанию и совласть фамилия комвзвода Артемов. Там же отрядом в д. Балине у Секретаря Сальсовета было забрана хромовая тужурка на меху.

Предволисполкома

Киселев

Секретарь

Мостовой

1.XI. 22 г.

ФР. – 336, – Оп.3, – Спр. 6, – Арк.148-149.

Циркуляр № 38

Всем уотдуправам Подолии, копии Уисполкомам

В последнее время наблюдаются случаи ходатайств со стороны членов семей сотрудников милиции о выдаче им разрешений на право торговли.

Принимая во внимание роль Милиции в борьбе с нарушениями торговых правил, а также основываясь на инструкции Наркомвнутрдел о порядке выдачи разрешений на право торговли от 14-го июня – 1921 г. за № 1514, отдел Управления Подольского Губисполкома ПРЕДЛАГАЕТ всем Уотдуправам воздержаться от выдачи разрешений на право торговли женам и членам семей сотрудников Милиции, особенно принадлежащи к комсоставу.

Завгуботдупра /Ракитов/
 Зав. Админ. П /отделом/ /Глинский/
 Юристконсулт /Павлов/
 № 723
 22-го января (1922 р.)
 гор. Винница
 ФР. – 336, – Оп. 1, – Спр.81, – Арк.3

Додаток З

Ведомость о составе милиции Ново Ушицкого Уисполкома на 1 июня.1922 г.

Н-Уш	комсостав	конных	старшин	младших	канцеляр. сотрудников	винтовон	револьверов	шашек	пулеметов	Обмундиров.	необмундиров.	получают типовой паек	непол. тип. паек	получ. жалованье в строках	непол. жал. в строках	лошадных	лош. госуд.ных
	17/20	18	17	134	5	221	45	24	-	40%	60%	11	203	-	все	6	28

раб очи х	селя н	крас ноар м	слу ж в пол ици ии бел ых	% наде жны х	% нена деж ных	обще е кол. мили ции имею щих при себе семьи	-''- не имею щих сем ьт	общ ее кол. мест них	общ ее. кол. ст.	коли во пере меще нные х из одно го р на в друг ой	коли во посел ений с одним мили ционе ром	коли чест во учас тков или ройо нов	кол во пост ов	кол во пеш резе рва	кл во конн ого резе рва	комму нистов
28	132	54	4	30	70	34	180	160	54	-	-	4	40	148	19	5/2

Безпартийных сочувствующих	Безпартийных равнодушных	Контр-револю ционеров
207	-	-

Ф. Р-1010. – Оп.1. – Спр.351. – Арк. 23.

Додаток К

У.С.С.Р Управление Ушицкой
Уездной Милиции Авг. 1922 г. г. Н.-Ушица

В Подгубмилицию Копия Президиуму
Уисполкома и ОТДЕЛУ Управления

ДОКЛАД 10/8

Принявши 5 Августа, согласно постановления Президиума Уисполкомма от за №.. Ново-Ушицкую Уездную Милицию долгом службы почитаю доложить о том положении в котором я получил Умилицию после работы в ней б. Начумилиции т. Войтовецкаго.

а/ Помещения

Здание где помещается Управление Уездмилиции не выдерживает никакой критики: грязное, тесное с протекающей во время дождя крышей и потолком – нуждается в серьезном ремонте. Склад Умилиции находится в складе Уисполкома в отдельном помещении в погребе благодаря чему многие предметы быстро портятся. Арестное помещение находится на другом конце города – грязное и вполне отрицательное в санитарном отношении. Казарма Резерва Милиции покосившееся с трещинами здание наполовину вышибленными окнами, разрушенными печами и дверями – нуждается в капитальном ремонте. Конюшни тесны и грязные, равно как и очищавшиеся вероятно давно отхожее место.

б/ Постановка дела в Управлении. Бумаги на половину расгруппированы по делам и производствам, а на половину хаотическом беспорядке переселяются с одного стола на другой; встречаются довольно таки залежавшиеся бумажки. В канцелярии масса людей сверх штата но вполне квалифицированных спецов канцеляристов нет; обязанности каждого канцеляриста не разграничены и естественно, продуктивности в работе канцелярии Управления почти не видно. Полное отсутствие бумаги, канцелярских принадлежностей; неправильно и не все заведены книги. Остановливаясь на Хозяйственном столе необходимо указать что Завхоз Павлов совершенно не соответствует своему назначению; никакой хозяйственности, никакой заботливости об улучшении хозяйственного быта нет; даже засеянное Милицией поле благодаря отсутствию хотя бы относительной обработки и надзору за ним не принесло никакой пользы а полный убыток; собравши урожай не хватит внести даже 30 % того семенного займа ссудил Уземотдел. Конский состав и транспорт в отрицательном состоянии: 2/3 лошадей со

сбитыми и спаренными спинами, нагнетами, загнанны, истощены, надзора за конкой никакого фуража почти не выдается и лошадей содержат на соломе да на подножном корму, но последний в связи с развившимся в уезде бандитизмом, почти отсутствует, так как милиции приходится нести гарнизонную службу в городе Н-Ушице где пастбища отсутствуют. Все повозки разбиты и нуждаются в ремонте. Конные милиционеры в подавляющем большинстве своем совершенно незнакомы даже с самыми элементарными правилами езды и ухода за лошастью, а занятий на эту тему никто и не думал производить. Люди как пешие так и конные почти раздеты, довольствуются плохо. Оружие в небрежном виде. Такая небеспеченность милиционера естественно отражается на воспитании милиционера как в специальном так и в политическом отношении и вызывает дезертирство среди них. Комсостав развинчен и расхлябан, нуждается в длительном и умелом инструктировании и сменах.

в/ Несение службы

Останавливаясь на деятельности Милиции приходится сказать что работы ее положительной не видно. Милиция в частности окарауливает Г.П.У., несет еженочно сторожевую службу вокруг города (т.к. в уезде бандиты), развозит пакеты, но больше этого ничего не делает. Если принять во внимание что бандитизм в уезде разрастается, что Милиция должна принять самое активное участие в борьбе с бандами если не вооруженной силой то по крайней мере неослабной и постоянной разведкой, что в данном случае приходится констатировать, что Ушицкая Милиция в данный момент совершенно расхлябана, дезорганизована и почти никакого участия в борьбе с бандитизмом не проявляет. Еще хуже в этом отношении обстоит дело с Угрозыском усвоенным себе тенденции отдельного ведомства и почти есть бездействующим.

Закончивши анализ состояния вверенной мне Милиции после поверхностного наблюдения какое я успел сделать за сутки считаю необходимым просить Президиум Уисполкома: 1/ Предложить Комиссии по закреплению зданий за учреждениями закрепить за Управлением Уездмилиции здание ныне занимаемое Собезом имея в виду, что последнем удастся разместить и иметь под постоянным наблюдением и руководством Управление Уездмилиции с Отделением Угрозыска склад, арестное помещение. 2/ Поручить немедленно выдать Милиции ассигнованный постановлением Президиума Уисполкома от за №... один миллиард рублей. 3/ Выдать 10 пудов бумаги для заведения делопроизводства по Милиции; 4/ освободить Милицию от обязанностей ее напрасно отвлекающей от прямых обязанностей как то развозки пакетов, выгонка подвод и т.п.

Независимо сего присовокупляю, что все меры для приведения Милиции и Угрозыска в надлежащее состояние, а также возстановлению ее деятельности в полном объеме, мною приняты и неуклонно вводятся самым срочным и настойчивым порядком.

Дальнейшая эволюция в преобразовании Милиции буду освещать в своих последующих докладах.

Начуездмилиции Старостин Подпись

ФР. – 1010, – Оп.1, – Спр.351, – Арк.28-28 зв.

Додаток Л

ПРОТОКОЛ

Заседания Романовского Волостного Исполнительного Комитета Сов. Раб. и Красноармейских депутатов Полонского уезда. 17-го декабря 1922 года.

Присутствовали: Предукомпомголода т. ЛЕВИТИН

Начальник Полонской Умилиции МАЗУРКЕВИЧ, Помощник начальника КОКУРИН, Предволисполкома ВИВЧАРИК, члены: КОРСУН, КУЧЕРУК и за секретаря НАЗАРЕЦ.

Повестка дня:

1, опроведении недели красного милиционера

2, об организации селькараульных

4, о приобретении верховых лошадей и конского снаряжения для Волмилиции.

С л у ш а л и:

Доклад Начальника Милиции т. Мазуркевича о положении милиции, а также Указ Полонского Уисполкома за № 26 о проведении недели достояния красного милиционера.

Егоже доклад о создании по селам института сельских караульных и задания и цель, а также выгодность и пользу караулов для местных граждан, причем заслушано обязательное постановление Уисполкома №30

П о с т а н о в и л и :

местных торговцев м. Романова обложить в 150000 руб. каковых предложить домкомам разложить немедленно. Предложить местным кожевенным артеям внести добровольныя пожертвования. Остальным гражданам сел Романовской волости через сельсоветы и Волнадзирателя взыскать посемейное обложение в 100 руб. за исключением членов профсоюза и незаможников, каковые могут произвести добровольный сбор. Кампанию по выкачке посемейных обложений закончить не позже 1-го января, деньги давать в Волисполком для отправки в Уфимотдел для зачисления на текущий счет Умилиции.

В основу обязательного постановления за №30 Президиум Волисполкома постановил предложить сельсоветам выделить сельских караульных, руководствуясь вышеупомянутым постановлением. Организацию сельских караульных закончить не позже 1-го января. На всех выделенных сельских караульных представить Волисполкому списки в 3-х экземплярах заверенных сельсоветами. После организации предложить Волнадзирателю созвать с'езд караульных для информирования о их здачах и обязанностях, после окончания с'езда каждому караульному выдать документы за подписью своей и Волисполкома. О ходе организации селькараульных доносить Уисполкому и Умилиции согласно § 5 и 7 обязательного постановления Уисполкома.

Заслушав доклад т.Начмилиции Мазуркевича президиум постановил: при первой возможности произвести закупку лошадей для милиции по штату, предварительно послав копию сего постановления в Уисполком для утверждения.

Подлинный подписали:

Предволисполкома

За секретаря

ФР. – 1386, – Оп.1, – Спр.12, Арк.35

Вивчарик.

Назарец

Додаток М

**Протокол №7
Заседания Красносельского Волисполкома
от 31-го декабря 1922 г.**

3. О проведении “Недели Красного Милиционера”

Считать «Неделю достояния Красного милиционера» ударной. Начав ее кампанию с 3-го января 1923 г. Все поступления считать неприкосновенным фондом исполкома исключительно для нужд милиции.

4. О введении сельских Караулов

Кампанию по введению сельских караульных считать делом политической важности и приступить к немедленной организации их, руководствуясь обязательным постановлением и инструкцией Уисполкома. Организацию закончить не позже 15-I-23 г. Волнадзирателю предложить созвать с'езд сельских караульных для инструктирования последних и выдачи удостоверений

Ф. Р-1386, – Оп.1. Спр.12. – Арк.46 зв.-47.